

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

Олеся Тоцька

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ
(ОДБ, КЛІЄНТ-БАНК)**

Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт

Електронне видання

Луцьк
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
2021

УДК 336.7:004.9(072)
Т 63

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки

(Протокол № 10 від 16.06.2021 року).

Рецензенти:

Ніколаєв І. В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики Центральноукраїнського національного технічного університету;

Шматковська Т. О. – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Тоцька О. Л.

Т 63 Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк) [Електронне видання]: метод. вказівки до лабор. робіт. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 48 с.

Описано методику виконання лабораторних робіт з дисципліни «Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк)».

Рекомендовано студентам другого курсу, спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит».

УДК 336.7:004.9(072)

© Тоцька О. Л., 2021

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021

ЗМІСТ

Вступ	4
Планування лабораторних занять	5
Основи роботи з табличним процесором Microsoft Excel	6
Лабораторне заняття 1	7
Лабораторне заняття 2	9
Лабораторне заняття 3	11
Лабораторне заняття 4	12
Лабораторне заняття 5	14
Лабораторне заняття 6	15
Лабораторне заняття 7	19
Лабораторне заняття 8	20
Лабораторне заняття 9	22
Лабораторне заняття 10	25
Рекомендована література	27
Додатки	28

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк)» є формування у студентів системи компетентностей щодо використання сучасних інформаційних технологій у фінансах, банківській справі та страхуванні для застосування в подальшій професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк)» є ознайомити студентів із характеристикою автоматизованого оброблення інформації, інформаційними системами в банківській діяльності, фінансах і страхуванні; виробити поглиблені практичні навички роботи з програмою Microsoft Excel.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПЛАНУВАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Назва лабораторного заняття	Кількість годин
Лабораторне заняття 1. Дані та операції над ними.	2
Лабораторне заняття 2. Характеристика автоматизованих систем.	2
Лабораторні заняття 3–5. Особливості автоматизованого оброблення внутрішньобанківської інформації.	6
Лабораторне заняття 6. Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України.	2
Лабораторне заняття 7. Автоматизація оброблення інформації в податковій сфері України.	2
Лабораторне заняття 8. Автоматизація управління фінансами в бюджетних установах.	2
Лабораторне заняття 9. Автоматизація управління фінансами підприємств і комерційних структур.	2
Лабораторне заняття 10. Інформатизація фінансового ринку.	2
Усього	20

ОСНОВИ РОБОТИ З ТАБЛИЧНИМ ПРОЦЕСОРОМ MICROSOFT EXCEL

1. Розташування слів по центру:

виділити потрібну комірку(и) → Головна → Вирівнювання → у полях «по горизонталі» та «по вертикалі» вибрати значення «по центру» → ОК.

2. Запис слів у декілька рядків:

виділити необхідну комірку(и) → Головна → Вирівнювання → поставити прапорець на «переносити по словах» → ОК.

3. Об'єднання комірок:

виділити потрібні комірки → Головна → Вирівнювання → поставити прапорець на «об'єднання комірок» → ОК.

4. Встановлення формату комірки:

виділити необхідну комірку(и) → Головна → Вирівнювання → на вкладці «Число» вибрати потрібний формат → ОК.

5. Вставка нового рядка:

виділити номер рядка, перед яким необхідно вставити новий → Головна → Вставити → Вставити рядки на аркуш.

6. Вставка нового стовпця:

виділити ім'я стовпця, перед яким потрібно вставити новий → Головна → Вставити → Вставити стовпці на аркуш.

7. Створення нового аркуша:

виділити ярлик аркуша, перед яким необхідно вставити новий → вибрати з контекстного меню (права кнопка миші) команду Вставити → Аркуш → ОК.

8. перейменування аркуша:

виділити ярлик потрібного аркуша → вибрати з контекстного меню Перейменувати → ввести необхідну назву.

9. Створення меж таблиці:

виділити потрібні комірки → на панелі інструментів «Шрифт» натиснути на кнопку біля піктограми «Межі» → вибрати «Всі межі».

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема: дані та операції над ними.

Компетентності: вміння прогнозування офіційного курсу гривні щодо іноземних валют за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 1**) електронну форму таблиці для прогнозування офіційного курсу гривні щодо іноземних валют (див. дод. А).

2. Обрати номери валют, для яких проводитиметься прогнозування відповідно до свого порядкового номера в журналі (див. табл. 1).

Таблиця 1

Вибір номерів валют для прогнозування відповідно до порядкового номера студента в журналі

Порядковий номер студента в журналі			Номери валют
1	12	23	1–10
2	13	24	2–11
3	14	25	3–12
4	15	26	4–13
5	16	27	5–14
6	17	28	6–15
7	18	29	7–16
8	19	30	8–17
9	20		9–18
10	21		10–19
11	22		11–20

3. Заповнити комірки **C5:AA14** вхідними даними за 24 роки (1996–2019), доступними на вебсайті Національного банку України за посиланням: https://bank.gov.ua/files/Exchange_r.xls.

4. Побудувати для всіх валют лінії тренду із найбільшими величинами достовірності апроксимації R^2 (зразок див. на рис. 1):

а) вставити діаграму: виділити комірки **D5:AA5** → *Вставка* → *Графік* → *Графік з маркерами* → *Конструктор* → *Макети діаграм* → макет 10 → внести назви осей і діаграми → видалити легенду;

б) відредагувати горизонтальну вісь діаграми: виділити горизонтальну вісь → вибрати з контекстного меню (викликається правою кнопкою миші) *Вибрати дані* → у правій панелі «Підписи

горизонтальної осі (категорії)» натиснути кнопку *Змінити* → виділити комірки з роками **D4:AD4** → ОК → ОК;

Рис. 1. Діаграма з реальними та прогнозними показниками офіційного курсу гривні щодо 100 австралійських доларів

в) побудувати лінію тренда з формулами: виділити лінію з даними на отриманій діаграмі → вибрати з контекстного меню *Додати лінію тренда* → на вкладці «Параметри лінії тренда» вибрати побудову лінії тренда «Експоненційна» → у полі «Прогноз вперед на ... періодів» вказати 3, поставити прапорці на «показувати рівняння на діаграмі» та «помістити на діаграму величину достовірності апроксимації (R^2)» → змінювати по чергові лінію тренда на «Лінійна», «Логарифмічна», «Поліноміальна» (ступінь=2), «Степенева» та знайти найбільший показник R^2 → залишити на діаграмі лінію тренда з найбільшим показником R^2 → *Закрити*;

г) отримати прогнозні дані: ввести отримане на діаграмі рівняння тренда в комірки **AB5:AD5** (використовуючи при потребі функції LN, POWER або EXP), замінивши при цьому x на 25, 26, 27 (величини горизонту прогнозування – порядкові номери років 2020–2022) відповідно;

д) повторити всі дії для інших дев'яти валют;

е) зробити кольорову заливку комірок із формулами.

5. Перевірити орфографію:

виділити аркуш з даними → *Рецензування* → *Орфографія* → вибрати потрібну мову довідника → обрати необхідне: *Пропустити*; *Додати у словник*; *Замінити* → ОК.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 2

Тема: характеристика автоматизованих систем.

Компетентності: вміння обчислювати ланцюгові та базисні темпи зростання показників динаміки географічної структури зовнішньої торгівлі послугами за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 2**) електронну форму таблиці для обчислення ланцюгових і базисних темпів зростання показників динаміки географічної структури зовнішньої торгівлі послугами (див. дод. Б).

2. Обрати роки, для яких проводитиметься обчислення ланцюгових і базисних темпів зростання показників відповідно до свого порядкового номера в журналі (див. табл. 2).

Таблиця 2

Вибір років відповідно до порядкового номера студента в журналі

Порядковий номер студента в журналі		Роки
1	17	1996–2005
2	18	1997–2006
3	19	1998–2007
4	20	1999–2008
5	21	2000–2009
6	22	2001–2010
7	23	2002–2011
8	24	2003–2012
9	25	2004–2013
10	26	2005–2014
11	27	2006–2015
12	28	2007–2016
13	29	2008–2017
14	30	2009–2018
15		2010–2019
16		2011–2020

3. Заповнити комірки **B5:R14**, **B16:B24**, **B26:B34** вхідними даними за 10 років, доступними на вебсайті Державної служби статистики України за посиланням: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

4. Внести формули в комірки:

а) набрати подану нижче формули для обчислення початкового ланцюгового темпу зростання першого показника:

у комірці **C16** задати формулу $=C6/C5$;

б) скопіювати її у комірці **C17:C24** – для обчислення наступних ланцюгових темпів зростання першого показника, а також **D16:R16** – для обчислення початкових ланцюгових темпів зростання інших показників;

в) скопіювати формули з комірок **D16, E16, F16, G16, H16, I16, J16, K16, L16, M16, N16, O16, P16, Q16, R16** відповідно в комірці **D17:D24, E17:E24, F17:F24, G17:G24, H17:H24, I17:I24, J17:J24, K17:K24, L17:L24, M17:M24, N17:N24, O17:O24, P17:P24, Q17:Q24, R17:R24** для обчислення наступних ланцюгових темпів зростання інших показників;

г) набрати подані нижче формули для обчислення початкових базисних темпів зростання показників:

у комірці **C26** задати формулу $=C6/(\$C\$5)$;

у комірці **D26** задати формулу $=D6/(\$D\$5)$;

у комірці **E26** задати формулу $=E6/(\$E\$5)$;

у комірці **F26** задати формулу $=F6/(\$F\$5)$;

у комірці **G26** задати формулу $=G6/(\$G\$5)$;

у комірці **H26** задати формулу $=H6/(\$H\$5)$;

у комірці **I26** задати формулу $=I6/(\$I\$5)$;

у комірці **J26** задати формулу $=J6/(\$J\$5)$;

у комірці **K26** задати формулу $=K6/(\$K\$5)$;

у комірці **L26** задати формулу $=L6/(\$L\$5)$;

у комірці **M26** задати формулу $=M6/(\$M\$5)$;

у комірці **N26** задати формулу $=N6/(\$N\$5)$;

у комірці **O26** задати формулу $=O6/(\$O\$5)$;

у комірці **P26** задати формулу $=P6/(\$P\$5)$;

у комірці **Q26** задати формулу $=Q6/(\$Q\$5)$;

у комірці **R26** задати формулу $=R6/(\$R\$5)$;

д) скопіювати їх у комірці **C27:C34, D27:D34, E27:E34, F27:F34, G27:G34, H27:H34, I27:I34, J27:J34, K27:K34, L27:L34, M27:M34, N27:N34, O27:O34, P27:P34, Q27:Q34, R27:R34** відповідно для обчислення наступних базисних темпів зростання показників;

е) зробити кольорову заливку комірок із формулами.

5. Перевірити орфографію:

виділити аркуш з даними → *Рецензування* → *Орфографія* → вибрати потрібну мову довідника → обрати необхідне: *Пропустити*; *Додати у словник*; *Замінити* → *ОК*.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: особливості автоматизованого оброблення внутрішньо-банківської інформації.

Компетентності: вміння визначення загальної характеристики підприємства-позичальника за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 3**) електронну форму таблиці для визначення загальної характеристики підприємства-позичальника (див. дод. В).

2. Внести формули в комірки:

а) у комірці **I4** задати формулу $=G4*H4$ і скопіювати її в комірки **I9, I12, I17, I20, I22, I25, I30, I34, I37, I39** для обчислення добутоків розрахункових і вагових значень показників;

б) набрати подані нижче формули для обчислення сумарної оцінки та класу позичальника:

у комірці **I42** задати формулу $=СУММ(I4:I41)$;

у комірці **I43** задати формулу $=ЕСЛИ(I42>380;"А";ЕСЛИ(I42>320;"Б";ЕСЛИ(I42>250;"В";ЕСЛИ(I42>199;"Г";"Д"))))$;

в) зробити кольорову заливку комірок із формулами.

3. Заповнити створену електронну форму таблиці для визначення загальної характеристики підприємства-позичальника (комірки **G4:G39**) даними таким чином, щоб його клас відповідав порядковому номеру студента в журналі (див. табл. 3).

Таблиця 3

Вибір класу підприємства-позичальника

Порядковий номер студента у журналі						Клас позичальника	Кількість балів	Характеристика
1	6	11	16	21	26	А	>380	Позичальник має дуже добру репутацію
2	7	12	17	22	27	Б	321–380	Позичальник має позитивну репутацію
3	8	13	18	23	28	В	251–320	Позичальник має погану репутацію
4	9	14	19	24	29	Г	200–250	Репутація позичальника незадовільна
5	10	15	20	25	30	Д	<200	Репутація позичальника вкрай незадовільна

4. Перевірити орфографію.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: особливості автоматизованого оброблення внутрішньо-банківської інформації.

Компетентності: вміння аналізу фінансового стану підприємства-позичальника за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 4**) електронну форму таблиці для аналізу фінансового стану підприємства-позичальника (див. дод. Г).

2. Внести формули в комірки:

а) набрати подані нижче формули для обчислення розрахункових значень трьох груп показників, добутків розрахункових і вагових значень чотирьох показників, сумарної оцінки та класу позичальника:

у комірці **F4** задати формулу =СУММ(H5:H7);

у комірці **F8** задати формулу =СУММ(H9:H13);

у комірці **F14** задати формулу =СУММ(H15:H33);

у комірці **H10** задати формулу =ЕСЛИ(1<F10<=3;-(F10*G10); ЕСЛИ(F10>3;-3*G10;F10*G10));

у комірці **H13** задати формулу =ЕСЛИ(F13>3;3*G13;F13*G13);

у комірці **H18** задати формулу =ЕСЛИ(F18>2;2*G18;F18*G18);

у комірці **H32** задати формулу =ЕСЛИ(F32>5;5*G32;F32*G32);

у комірці **H35** задати формулу =H4+H8+H14;

у комірці **H36** задати формулу =ЕСЛИ(H35>380;"А"; ЕСЛИ(H35>320;"Б";ЕСЛИ(H35>250;"В";ЕСЛИ(H35>199;"Г";"Д"))));

б) у комірці **H4** задати формулу =F4*G4 і скопіювати її в комірки **H5:H9, H11:H12, H14:H17, H19, H23, H26, H30, H33** для обчислення добутків розрахункових і вагових значень інших показників;

в) зробити кольорову заливку комірок із формулами.

3. Заповнити створену електронну форму таблиці для аналізу фінансового стану підприємства-позичальника (комірки **F5:F7, F9:F13, F15:F33**) даними таким чином, щоб його клас відповідав порядковому номеру студента в журналі (див. табл. 4).

4. Перевірити орфографію:

виділити аркуш з даними → *Рецензування* → *Орфографія* →
 вибрати потрібну мову довідника → обрати необхідне: *Пропустити*;
Додати у словник; *Замінити* → *ОК*.

Таблиця 4

Вибір класу підприємства-позичальника

Порядковий номер студента у журналі						Клас позичальника	Кількість балів	Характеристика
1	6	11	16	21	26	А	>380	Підприємство з дуже стійким фінансовим станом
2	7	12	17	22	27	Б	321–380	Підприємство із стійким фінансовим станом
3	8	13	18	23	28	В	251–320	Підприємство має ознаки фінансової напруги
4	9	14	19	24	29	Г	200–250	Підприємство підвищеного ризику
5	10	15	20	25	30	Д	<200	Підприємство з незадовільним фінансовим станом

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: особливості автоматизованого оброблення внутрішньо-банківської інформації.

Компетентності: вміння визначення характеристики проєкту, який кредитується, та ризиків, пов'язаних із ним, за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 5**) електронну форму таблиці для визначення характеристики проєкту, який кредитується, та ризиків, пов'язаних із ним (див. дод. Д).

2. Внести формули в комірки:

а) у комірці **I4** задати формулу $=G4*N4$ і скопіювати її в комірки **I6, I8, I11, I15, I20, I23, I26, I29** для обчислення добутоків розрахункових і вагових значень показників;

б) набрати подані нижче формули для обчислення сумарної оцінки та класу позичальника:

у комірці **I32** задати формулу $=СУММ(I4:I31)$;

у комірці **I33** задати формулу $=ЕСЛИ(I32>380;"А";ЕСЛИ(I32>320;"Б";ЕСЛИ(I32>250;"В";ЕСЛИ(I32>199;"Г";"Д"))))$;

в) зробити кольорову заливку комірок із формулами.

3. Заповнити створену електронну форму таблиці для визначення характеристики проєкту, який кредитується, та ризиків, пов'язаних з ним (комірки **G4:G29**) даними таким чином, щоб клас підприємства-позичальника відповідав порядковому номеру студента в журналі (див. табл. 5).

Таблиця 5

Вибір класу підприємства-позичальника

Порядковий номер студента у журналі						Клас позичальника	Кількість балів	Характеристика
1	6	11	16	21	26	А	>380	Проект з мінімальним ризиком
2	7	12	17	22	27	Б	321–380	Проект під контролем
3	8	13	18	23	28	В	251–320	Кредитування проєкту ризикове
4	9	14	19	24	29	Г	200–250	Проект має високу ступінь ризику
5	10	15	20	25	30	Д	<200	Проект характеризується незадовільно

4. Перевірити орфографію.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України.

Компетентності: вміння аналізу структури платіжного балансу України за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 6**) електронну форму таблиці для аналізу структури платіжного балансу України (див. табл. 6).

Таблиця 6

A	B	C	D	E
2	Платіжний баланс України (аналітична форма)			
3	Статті балансу	Сума, млн дол. США	Приплив платежів, %	Відплив платежів, %
4	A. Рахунок поточних операцій			
5	<i>Баланс товарів та послуг</i>			
6	Баланс товарів			
7	Експорт товарів			
8	Імпорт товарів			
9	Баланс послуг			
10	Експорт послуг			
11	Імпорт послуг			
12	<i>Баланс первинних доходів</i>			
13	Надходження			
14	Виплати			
15	Оплата праці (баланс)			
16	Надходження			
17	Виплати			
18	Доходи від інвестицій (баланс)			
19	Надходження			
20	Виплати			
21	<i>Баланс вторинних доходів</i>			
22	Надходження			
23	Виплати			
24	B. Рахунок операцій з капіталом			
25	Чисте кредитування (+) / чисте запозичення (-) (=A+B)			
26	C. Фінансовий рахунок			
27	<i>Прямі інвестиції (сальдо)</i>			
28	Прямі інвестиції: активи			
29	Прямі інвестиції: пасиви			
30	<i>Портфельні інвестиції (сальдо)</i>			
31	Портфельні інвестиції: активи			
32	Портфельні інвестиції: пасиви			
33	Акціонерний капітал			
34	Боргові цінні папери			
35	Сектор державного управління			
36	Банки			

Закінчення таблиці 6

A	B	C	D	E
37	Інші сектори			
38	Інші інвестиції (сальдо)			
39	Інші інвестиції: активи			
40	Центральний банк			
41	Банки			
42	Інші сектори			
43	Інші інвестиції: пасиви			
44	Центральний банк			
45	Сектор державного управління			
46	Банки			
47	Інші сектори			
48	Довгострокові кредити			
49	Короткострокові кредити			
50	Торгові кредити			
51	Помилки та упуцнення			
52	D. Зведений баланс (=A+B-C)			
53	E. Резерви та пов'язані статті			
54	Резервні активи			
55	Кредити МВФ			
56	Сума припливу/відпливу платежів			
57	Сума часток припливу/відпливу платежів			

2. Обрати рік, для якого проводитиметься аналіз структури платіжного балансу України відповідно до свого порядкового номера в журналі (див. табл. 7).

Таблиця 7

Вибір року відповідно до порядкового номера студента в журналі

Порядковий номер студента в журналі		Рік
1	21	2000
2	22	2001
3	23	2002
4	24	2003
5	25	2004
6	26	2005
7	27	2006
8	28	2007
9	29	2008
10	30	2009
11		2010
12		2011
13		2012
14		2013
15		2014
16		2015
17		2016
18		2017
19		2018
20		2019

3. Внести формули в комірки:

а) набрати подані нижче формули для обчислення окремих статей платіжного балансу:

у комірці **C4** задати формулу $=C5+C12+C21$;

у комірці **C5** задати формулу $=C6+C9$;

у комірці **C6** задати формулу $=C7-C8$;

у комірці **C9** задати формулу $=C10-C11$;

у комірці **C12** задати формулу $=C13-C14$;

у комірці **C13** задати формулу $=C16+C19$;

у комірці **C14** задати формулу $=C17+C20$;

у комірці **C15** задати формулу $=C16-C17$;

у комірці **C18** задати формулу $=C19-C20$;

у комірці **C21** задати формулу $=C22-C23$;

у комірці **C25** задати формулу $=C4+C24$;

у комірці **C26** задати формулу $=C27+C30+C38-C51$;

у комірці **C27** задати формулу $=C28-C29$;

у комірці **C30** задати формулу $=C31-C32$;

у комірці **C32** задати формулу $=СУММ(C33:C34)$;

у комірці **C34** задати формулу $=СУММ(C35:C37)$;

у комірці **C38** задати формулу $=C39-C43$;

у комірці **C39** задати формулу $=СУММ(C40:C42)$;

у комірці **C43** задати формулу $=СУММ(C44:C47)$;

у комірці **C47** задати формулу $=СУММ(C48:C50)$;

у комірці **C52** задати формулу $=C4+C24-C26$;

у комірці **C53** задати формулу $=C54-C55$;

б) у комірці **D7** задати формулу $=C7/(\$D\$56*100)$ і скопіювати її в комірки **D10**, **D13**, **D22**, **D24**, **D29**, **D32**, **D43**, **D51** для обчислення часток окремих статей платіжного балансу в загальній сумі припливу платежів;

в) у комірці **E8** задати формулу $=C8/(\$E\$56*100)$ і скопіювати її в комірки **E11**, **E14**, **E23**, **E28**, **E31**, **E39** для обчислення часток окремих статей платіжного балансу в загальній сумі відпливу платежів;

г) набрати подані нижче формули для обчислення сум припливу/відпливу платежів і сум їх часток:

у комірці **D56** задати формулу $=СУММ(C7;C10;C13;C22;C24;C29;C32;C43;C51)$;

у комірці **D57** задати формулу $=СУММ(D7;D10;D13;D22;D24;D29;D32;D43;D51)$;

у комірці **E56** задати формулу $=СУММ(C8;C11;C14;C23;C28;$

C31;C39);

у комірці **E57** задати формулу =СУММ(E8;E11;E14;E23;E28;E31;E39);

д) зробити кольорову заливку комірок із формулами.

4. Заповнити створену електронну форму платіжного балансу (крім комірок із введеними формулами) даними за обраний рік.

5. Перевірити орфографію:

виділити аркуш з даними → *Рецензування* → *Орфографія* → вибрати потрібну мову довідника → обрати необхідне: *Пропустити*; *Додати у словник*; *Замінити* → *ОК*.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 7

Тема: автоматизація оброблення інформації в податковій сфері України.

Компетентності: вміння створювати електронну форму балансу підприємства за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 7**) електронну форму балансу підприємства (див. дод. Е.1).

2. Внести формули в комірки:

а) набрати подані нижче формули для обчислення показників балансу на початок звітного періоду:

у комірці **D5** задати формулу $=D6-D7$;

у комірці **D9** задати формулу $=D10-D11$;

у комірці **D20** задати формулу $=SUM(D5;D8:D9;D12:D19)$;

у комірці **D34** задати формулу $=SUM(D22:D27;D29:D33)$;

у комірці **D36** задати формулу $=SUM(D20;D34:D35)$;

у комірці **H12** задати формулу $=SUM(H5:H9)-SUM(H10:H11)$;

у комірці **H19** задати формулу $=SUM(H14:H18)$;

у комірці **H32** задати формулу $=SUM(H21:H25)+SUM(H27:H31)$;

у комірці **H34** задати формулу $=SUM(H12;H19;H32;H33)$;

б) скопіювати їх у комірки **E5, E9, E20, E34, E36, I12, I19, I32, I34** відповідно для обчислення показників балансу на кінець звітного періоду;

в) зробити кольорову заливку комірок із формулами.

3. Заповнити створену електронну форму балансу (крім комірок із введеними формулами) даними відповідно до свого порядкового номера в журналі (див. табл. 8).

Таблиця 8

Вибір даних відповідно до порядкового номера студента в журналі

Порядковий номер студента в журналі						Номер додатка
1	6	11	16	21	26	Е.2
2	7	12	17	22	27	Е.3
3	8	13	18	23	28	Е.4
4	9	14	19	24	29	Е.5
5	10	15	20	25	30	Е.6

4. Перевірити орфографію.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Тема: автоматизація управління фінансами в бюджетних установах.

Компетентності: вміння створювати електронні форми плану використання бюджетних коштів і помісячного плану використання бюджетних коштів за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 7**) електронні форми плану використання бюджетних коштів (див. табл. 9) і помісячного плану використання бюджетних коштів (див. табл. 10).

Таблиця 9

A	B	C	D	E
2	План використання бюджетних коштів, грн			
3	Показники	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
4	Видатки та надання кредитів, усього			
5	Поточні видатки			
6	Оплата праці			
7	Нарахування на оплату праці			
8	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар			
9	Продукти харчування			
10	Оплата послуг (крім комунальних)			
11	Видатки на відрядження			
12	Оплата теплопостачання			
13	Оплата водопостачання і водовідведення			
14	Оплата електроенергії			
15	Оплата природного газу			
16	Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг			
17	Інші виплати населенню			
18	Інші поточні видатки			
19	Капітальні видатки			
20	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування			

Таблиця 10

A	B	C	D	E	F	G	H
22	Помісячний план використання бюджетних коштів, грн						
23	Найменування	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень
24	Оплата праці						
25	Нарахування на оплату праці						
26	Продукти харчування						
27	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв						
28	Соціальне забезпечення						
29	Інші видатки						
30	Усього						

Закінчення таблиці 10

A	I	J	K	L	M	N	O
22	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Разом на рік
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							

2. Внести формули в комірки:

а) набрати подані нижче формули для обчислення сумарних показників плану використання бюджетних коштів:

у комірці **C4** задати формулу =СУММ(C5;C19);

у комірці **C5** задати формулу =СУММ(C6:C18);

у комірці **C19** задати формулу =C20;

у комірці **E4** задати формулу =СУММ(C4:D4);

б) скопіювати їх у комірки **D4, D5, D19, E5:E20** відповідно;

в) набрати подані нижче формули для обчислення сумарних показників помісячного плану використання бюджетних коштів:

у комірці **C30** задати формулу =СУММ(C24:C29);

у комірці **O24** задати формулу =СУММ(C24:N24);

г) скопіювати їх у комірки **D30:N30, O25:O30** відповідно;

д) зробити кольорову заливку комірок із формулами.

3. Заповнити створені електронні форми плану використання бюджетних коштів і помісячного плану використання бюджетних коштів (крім комірок із введеними формулами) даними однієї з бюджетних установ. Дані по Волинському національному університету імені Лесі Українки доступні за посиланням: <https://vnu.edu.ua/uk/finansovo-gospodarska-zvitnist>.

4. Перевірити орфографію:

виділити аркуш з даними → *Рецензування* → *Орфографія* → вибрати потрібну мову довідника → обрати необхідне: *Пропустити*; *Додати у словник*; *Замінити* → *ОК*.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 9

Тема: автоматизація управління фінансами підприємств і комерційних структур.

Компетентності: вміння створювати електронну форму звіту про фінансові результати підприємства за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 9**) електронну форму звіту про фінансові результати підприємства (див. табл. 11).

2. Внести формули в комірки:

а) набрати подані нижче формули для обчислення показників звіту про фінансові результати за звітний період:

у комірці **D7** задати формулу $=IF(D5>D6;D5-D6;0);$

у комірці **D9** задати формулу $=IF(D6>D5;D6-D5;0);$

у комірці **D14** задати формулу $=IF(D7+D10-D9-SUM(D11:D13)>0;D7+D10-D9-SUM(D11:D13);0);$

у комірці **D16** задати формулу $=IF(D9+SUM(D11:D13)-D7-D10>0;D9+SUM(D11:D13)-D7-D10;0);$

у комірці **D23** задати формулу $=IF(D14+SUM(D17:D19)-D16-SUM(D20:D22)>0;D14+SUM(D17:D19)-D16-SUM(D20:D22);0);$

у комірці **D25** задати формулу $=IF(D16+SUM(D20:D22)-D14-SUM(D17:D19)>0;D16+SUM(D20:D22)-D14-SUM(D17:D19);0);$

у комірці **D28** задати формулу $=IF(D23+D27-SUM(D25:D26)>0;D23+D27-SUM(D25:D26);0);$

у комірці **D30** задати формулу $=IF(SUM(D25:D26)-D23-D27>0;SUM(D25:D26)-D23-D27;0);$

у комірці **D37** задати формулу $=SUM(D32:D36);$

у комірці **D39** задати формулу $=D37-D38;$

у комірці **D40** задати формулу $=IF(D28>0;D28+D39;-D30+D39);$

у комірці **D47** задати формулу $=SUM(D42:D46);$

б) скопіювати їх у комірки **E7, E9, E14, E16, E23, E25, E28, E30, E37, E39, E40, E47** відповідно для обчислення показників звіту про фінансові результати за аналогічний період попереднього року;

в) зробити кольорову заливку комірок із формулами.

Таблиця 11

A	B	C	D	E
2	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
3	Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
4	I. Фінансові результати			
5	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
6	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050		
7	Валовий:			
8	прибуток	2090		
9	збиток	2095		
10	Інші операційні доходи	2120		
11	Адміністративні витрати	2130		
12	Витрати на збут	2150		
13	Інші операційні витрати	2180		
14	Фінансовий результат від операційної діяльності:			
15	прибуток	2190		
16	збиток	2195		
17	Доход від участі в капіталі	2200		
18	Інші фінансові доходи	2220		
19	Інші доходи	2240		
20	Фінансові витрати	2250		
21	Втрати від участі в капіталі	2255		
22	Інші витрати	2270		
23	Фінансовий результат до оподаткування:			
24	прибуток	2290		
25	збиток	2295		
26	Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
27	Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
28	Чистий фінансовий результат:			
29	прибуток	2350		
30	збиток	2355		
31	II. Сукупний дохід			
32	Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
33	Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
34	Накопичені курсові різниці	2410		
35	Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
36	Інший сукупний дохід	2445		
37	Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
38	Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
39	Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
40	Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		
41	III. Елементи операційних витрат			
42	Матеріальні затрати	2500		
43	Витрати на оплату праці	2505		
44	Відрахування на соціальні заходи	2510		
45	Амортизація	2515		
46	Інші операційні витрати	2520		
47	Разом	2550		
48	IV. Розрахунок показників прибутковості акцій			
49	Середньорічна кількість простих акцій	2600		
50	Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
51	Чистий прибуток, (збиток) на одну просту акцію	2610		
52	Скоригований чистий прибуток, (збиток) на одну просту акцію	2615		
53	Дивіденди на одну просту акцію	2650		

3. Заповнити створену електронну форму звіту про фінансові результати (крім комірок із введеними формулами) даними відповідно до свого порядкового номера в журналі (див. табл. 12).

Таблиця 12

Вибір даних відповідно до порядкового номера студента в журналі

Порядковий номер студента в журналі						Номер додатка
1	6	11	16	21	26	Ж.1
2	7	12	17	22	27	Ж.2
3	8	13	18	23	28	Ж.3
4	9	14	19	24	29	Ж.4
5	10	15	20	25	30	Ж.5

4. Перевірити орфографію:

виділити аркуш з даними → *Рецензування* → *Орфографія* → вибрати потрібну мову довідника → обрати необхідне: *Пропустити*; *Додати у словник*; *Замінити* → *ОК*.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 10

Тема: інформатизація фінансового ринку.

Компетентності: вміння створювати електронну форму таблиці для оцінки фінансового стану підприємства за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

1. Створити на новому аркуші Microsoft Excel (назвати його **лаб. 10**) електронну форму таблиці для оцінки фінансового стану підприємства на основі балансу та звіту про фінансові результати (див. табл. 13).

Таблиця 13

A	B	C	D	E	F	G	H
2	Показники оцінки фінансового стану підприємства						
3	№ з/п	Показник	Формула розрахунку	Нормативне значення	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Зміна показників
4	1	<i>Аналіз майнового стану підприємства</i>					
5	1.1	Коефіцієнт зносу основних засобів					
6	2	<i>Аналіз ліквідності підприємства</i>					
7	2.1	Коефіцієнт покриття					
8	2.2	Коефіцієнт швидкої ліквідності					
9	2.3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності					
10	2.4	Чистий оборотний капітал, тис. грн					
11	3	<i>Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства</i>					
12	3.1	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)					
13	3.2	Коефіцієнт фінансування					
14	3.3	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами					
15	3.4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу					
16	4	<i>Аналіз ділової активності підприємства</i>					
17	4.1	Коефіцієнт оборотності активів					
18	4.2	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості					
19	4.3	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості					
20	4.4	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів					
21	4.5	Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)					
22	4.6	Коефіцієнт оборотності власного капіталу					
23	5	<i>Аналіз рентабельності підприємства</i>					
24	5.1	Коефіцієнт рентабельності активів					
25	5.2	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу					
26	5.3	Коефіцієнт рентабельності діяльності					
27	5.4	Коефіцієнт рентабельності продукції					

2. Знайти в Інтернеті за допомогою пошукової системи Google формули для розрахунку показників і їх нормативні значення та заповнити ними комірки **D6:E28**.

3. Заповнити формулами комірки **F6:G28** за алгоритмом, описаним у комірках **D6:D28**, використовуючи посилання на аркуші з балансом (лаб. 7) і звітом про фінансові результати підприємства (лаб. 9).

4. Внести формули для розрахунку зміни показників у комірках **H6:H28**.

5. Перевірити орфографію:

виділити аркуш з даними → *Рецензування* → *Орфографія* → вибрати потрібну мову довідника → обрати необхідне: *Пропустити*; *Додати у словник*; *Замінити* → *ОК*.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тоцька О. Л. Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк) [Електронне видання]: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 124 с.
2. Тоцька О. Л. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 340 с.
3. Тоцька О. Л. Сучасні інформаційні технології в професійній діяльності: лабор. практикум. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 124 с.

Додаток В

A	B	C	D	E	F	G	H	I
2	Загальна характеристика підприємства-позичальника							
3	№ з/п	Показник	Характеристика	Словесна оцінка	Бальна оцінка	Розрахункове значення	Вагове значення	Добуток
4	1	Склад засновників	про кожного із засновників є позитивна інформація, засновані ними фірми є постійними клієнтами банку	дуже добре	5		6	
5			про кожного із засновників є позитивна інформація, більше половини заснованих ними фірм є клієнтами банку	добре	4			
6			засновники не є клієнтами банку напряму, але більшість з них відомі як засновники інших клієнтів банку	задовільно	3			
7			повна відсутність інформації про всіх засновників позичальника	погано	2			
8			хоча б по одному засновнику або заснованій ним фірмі є факт неплатежу або негативна інформація	дуже погано	1			
9	2	Стабільність засновників	протягом поточного та минулого господарського року склад засновників не змінювався	дуже добре	5		8	
10			протягом поточного та минулого господарського року із складу фірми вийшло до 20 % засновників	задовільно	3			
11			протягом поточного та минулого господарського року із складу фірми вийшло понад 20 % засновників	погано	2			
12	3	Строк функціонування позичальника	підприємство функціонує 5 років і більше	дуже добре	5		8	
13			підприємство функціонує від 3 до 5 років	добре	4			
14			підприємство функціонує від 1 до 3 років	задовільно	3			
15			підприємство функціонує менше 1 року	погано	2			
16			новостворене підприємство	дуже погано	1			
17	4	Заявлений і сплачений статутний фонд	розміри заявленого і сплаченого статутного фонду співпадають	добре	4		7	
18			розміри сплаченого і заявленого статутного фонду не співпадають на суму нематеріальних активів	задовільно	3			
19			розмір сплаченого статутного фонду з врахуванням нематеріальних активів менший заявленого статутного фонду	погано	2			
20	5	Строк чергових зборів	строк чергових зборів не входить у часовий відрізок користування кредитом	добре	4		4	
21			строк чергових зборів входить у часовий відрізок користування кредитом	погано	2			
22	6	Місцезнаходження позичальника	банк і позичальник знаходяться в одному населеному пункті	добре	4		8	
23			банк і позичальник знаходяться в прилеглих населених пунктах (регіонах)	задовільно	3			
24			позичальник знаходиться в розташованих далеко від банку населених пунктах (регіонах)	погано	2			

Закінчення додатка В

A	B	C	D	E	F	G	H	I	
25	7	Банківські реквізити позичальника	кредит надається постійному позичальнику, який обслуговується банком понад 2 роки, рахунки ведуться без застережень	дуже добре	5		9		
26			кредит надається постійному позичальнику, який обслуговується банком від 1 до 2 років, рахунки ведуться без застережень	добре	4				
27			кредит надається позичальнику, якому відкрито рахунок, або обслуговується банком незначний час, інколи виникає заборгованість	задовільно	3				
28			кредит надається клієнту іншого банку, рахунки ведуться без застережень	погано	2				
29			кредит надається клієнту іншого банку, несвоєчасно сплачені розрахункові документи мають постійний характер	дуже погано	1				
30	8	Своєчасність та джерела погашення попередніх кредитів	кредити та відсотки погашалися достроково та своєчасно, для погашення використовувалась виручка, прибуток, інші власні кошти	добре	4		20		
31			кредити та відсотки погашалися із затримкою, окрім прибутку залучалися кошти від реалізації активів, в тому числі застави	задовільно	3				
32			кредити погашалися з простроченими термінами, окрім вказаних вище джерел залучалися позикові кошти	погано	2				
33			підприємство має заборгованість по кредитах та відсотках, перспектив погашення немає	дуже погано	1				
34	9	Ділова активність позичальника	різниця підсумку балансу на кінець та початок періоду - додатне число	добре	4		16		
35			різниця підсумку балансу на кінець та початок періоду дорівнює нулю	задовільно	3				
36			різниця підсумку балансу на кінець та початок періоду - від'ємне число	погано	2				
37	10	Диверсифікація	є різноманітні види діяльності	добре	4		10		
38			диверсифікація діяльності відсутня	погано	2				
39	11	Кадровий потенціал фірми	керівники мають в/о з профілю роботи підприємства, або вищу економ. освіту, є досвід роботи, наявний кваліфікований персонал	добре	4		4		
40			керівники мають в/о з будь-якої спец., або середню економічну освіту, досвід роботи незначний, наявний кваліфікований персонал	задовільно	3				
41			керівники мають середню спеціальну (не економічну) освіту, немає досвіду роботи, відсутній кваліфікований персонал	погано	2				
42	Сумарна оцінка							100	
43	Клас позичальника								

Додаток Г

A	B	C	D	E	F	G	H
2	Аналіз фінансового стану підприємства-позичальника						
3	№ з/п	Показник	Характеристика	Теоретичне значення / Бальна оцінка	Розрахункове значення	Вагове значення	Добуток
4	I. Показники платоспроможності позичальника			-		2	
5	1	Коефіцієнт загальної ліквідності		>2		5	
6	2	Коефіцієнт поточної ліквідності		>0,5		4	
7	3	Коефіцієнт миттєвої ліквідності		>0,2		4	
8	II. Показники фінансової стійкості позичальника			-		2	
9	1	Коефіцієнт фінансової стійкості		>0,3		5	
10	2	Коефіцієнт незалежності		<=1		4	
11	3	Коефіцієнт ділової активності		0,3-1,2		3	
12	4	Коефіцієнт маневреності власних коштів		>0,5		3	
13	5	Коефіцієнт співвідношення власного капіталу позичальника до суми кредиту		>0,25		3	
14	III. Показники "солідності" підприємства			-		5	
15	1	Коефіцієнт забезпечення кредитної операції		>0,25		3	
16	2	Коефіцієнт рентабельності активів		>0,03		3	
17	3	Коефіцієнт рентабельності продаж		>0,03		3	
18	4	Коефіцієнт співвідношення чистих надходжень до суми боргу		>1,5		10	
19	5	Закриття кредитних договорів	кредит погашено без проблем	1		10	
20			кредит погашено після відстрочки	0,7			
21			кредитна угода прострочена	0,1			
22			позичальник ухиляється від погашення боргу	0			
23	6	Сплата відсотків за кредит	нараховані відсотки сплачені своєчасно	1		10	
24			сплата відсотків прострочена	0,1			
25			позичальник ухиляється від сплати відсотків	0			

Закінчення додатка Г

A	B	C	D	E	F	G	H	
26			клас позичальника дорівнював А або Б	1				
27			клас позичальника дорівнював В	0,7				
28	7	Клас позичальника в минулому (за попередній квартал)	клас позичальника дорівнював Г	0,5		8		
29			клас позичальника дорівнював Д	0,3				
30			наявний бізнес-план	1				
31	8	Наявність бізнес-плану	відсутній бізнес-план	0		8		
32	9	Період функціонування підприємства		$\geq 0,5$ року		4		
33			наявні позитивні аудиторські висновки	1				
34	10	Наявність аудиторських висновків за останній рік діяльності	негативні аудиторські висновки або вони відсутні	0		5		
35	<i>Сумарна оцінка</i>							
36	<i>Клас позичальника</i>							

Додаток Д

A	B	C	D	E	F	G	H	I
2	Характеристика проєкту, який кредитується, та ризики, пов'язані з ним							
3	№ з/п	Показник	Характеристика	Словесна оцінка	Бальна оцінка	Розрахункове значення	Вагове значення	Добуток
4	1	Об'єкт кредитування	кредит береться під поточну виробничу діяльність, закупівлю сировини, матеріалів, сплату робіт; на цілі, пов'язані з підвищенням ефективності виробництва тощо	добре	4		10	
5			кредит береться на погашення вже існуючих боргів перед банками та на покриття збитків	погано	2			
6	2	Розмір кредиту, терміни окупності проєкту	розмір власних коштів підприємства значно перевищує розмір залучених та розмір кредиту, що запитується; термін окупності проєкту менший, ніж термін погашення боргу	добре	4		10	
7			розмір власних коштів підприємства менший, ніж розмір кредиту, що запитується; термін окупності проєкту більший, ніж строк користування позичкою	погано	2			
8	3	Кредитний ризик, пов'язаний з формами розрахунків	кредитні кошти перераховуються безпосередньо на рахунок постачальника для оплати документів позичальника або передбачена акредитивна форма розрахунків	добре	4		10	
9			кредитні кошти перераховуються на рахунки постачальників, в договорах передбачена попередня оплата за товар	задовільно	3			
10			кредитні кошти перераховуються на розрахунковий рахунок позичальника або в договорах передбачена попередня оплата позичальником за товар	погано	2			
11	4	Ризик, пов'язаний з ліквідністю предмета застави	співвідношення вартості заставленого майна і суми кредиту дорівнює або більше 130 %	дуже добре	5		30	
12			співвідношення вартості заставленого майна і суми кредиту становить від 100 % до 130 %	добре	4			
13			співвідношення вартості заставленого майна і суми кредиту дорівнює 100 %	задовільно	3			
14			співвідношення вартості заставленого майна і суми кредиту менше 100 %	погано	2			
15	5	Оцінка прогнозних грошових потоків	фактичні значення окремих елементів притоку та відтоку коштів в попередні періоди, скориговані на темпи приросту (зниження) обсягу продажу тощо більше 0,75	дуже добре	5		10	
16			фактичні значення окремих елементів притоку та відтоку коштів в попередні періоди, скориговані на темпи приросту (зниження) обсягу продажу тощо від 0,5 до 0,75	добре	4			
17			фактичні значення окремих елементів притоку та відтоку коштів в попередні періоди, скориговані на темпи приросту (зниження) обсягу продажу тощо від 0,3 до 0,5	задовільно	3			
18			фактичні значення окремих елементів притоку та відтоку коштів в попередні періоди, скориговані на темпи приросту (зниження) обсягу продажу тощо від 0,2 до 0,3	погано	2			
19			фактичні значення окремих елементів притоку та відтоку коштів в попередні періоди, скориговані на темпи приросту (зниження) обсягу продажу тощо менше 0,2	дуже погано	1			

Закінчення додатка Д

A	B	C	D	E	F	G	H	I	
20	6	Оцінка забезпеченості матеріальними ресурсами	стабільний ринок купівлі та реалізації, укладено договори на купівлю та реалізацію, розроблені графіки, наявні дослідження ринку споживання	добре	4		10		
21			стабільний ринок купівлі та реалізації, укладено договори на купівлю та частково на реалізацію, немає постійних зв'язків на реалізацію продукції	задовільно	3				
22			укладено частково або не укладено договорів на купівлю та реалізацію, не визначені умови постачання, не ведеться маркетингових досліджень	погано	2				
23	7	Маркетинг	ведеться активна робота по вивченню попиту на продукцію, просуванню її на ринок, проводяться виставки, реклама, існує спец. підрозділ, який цим займається	добре	4		13		
24			ведеться робота по вивченню попиту на продукцію, проводиться реклама тощо, відсутній відділ маркетингу	задовільно	3				
25			не ведеться робота в цьому напрямку	погано	2				
26	8	Потреба в додаткових виробничих потужностях	проект не потребує створення нових потужностей, технічного переобладнання, реконструкції тощо	добре	4		5		
27			проект потребує незначних капітальних вкладень - реконструкцію і технічне переобладнання	задовільно	3				
28			проект потребує створення нових потужностей	погано	2				
29	9	Наявність складських приміщень та потреба в них	фірма має власне складське приміщення чи склад, потреби в додаткових приміщеннях немає	добре	4		2		
30			фірма має власне складське приміщення чи склад, але недостатню площу, потрібна оренда приміщень. Термін її дії співпадає або перевищує термін кредитування	задовільно	3				
31			фірма немає складських приміщень та вони не орендуються	погано	2				
32	<i>Сумарна оцінка</i>							100	
33	<i>Клас позичальника</i>								

Додаток Е.1

A	B	C	D	E	F	G	H	I
2	Баланс (Звіт про фінансовий стан)							
3	Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
4	I. Необоротні активи				I. Власний капітал			
5	Нематеріальні активи	1000			Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
6	первісна вартість	1001			Капітал у дооцінках	1405		
7	накопичена амортизація	1002			Додатковий капітал	1410		
8	Незавершені капітальні інвестиції	1005			Резервний капітал	1415		
9	Основні засоби	1010			Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
10	первісна вартість	1011			Неоплачений капітал	1425		
11	знос	1012			Вилучений капітал	1430		
12	Інвестиційна нерухомість	1015			Усього за розділом I	1495		
13	Довгострокові біологічні активи	1020			II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
14	Довгострокові фінансові інвестиції:	1030			Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
15	які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств				Довгострокові кредити банків	1510		
16	інші фінансові інвестиції				Інші довгострокові зобов'язання	1515		
17	Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			Довгострокові забезпечення	1520		
18	Відстрочені податкові активи	1045			Цільове фінансування	1525		
19	Інші необоротні активи	1090			Усього за розділом II	1595		
20	Усього за розділом I	1095			III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
21	II. Оборотні активи				Короткострокові кредити банків	1600		
22	Запаси	1100			Поточна кредиторська заборгованість за:	1610		
23	Поточні біологічні активи	1110			довгостроковими зобов'язаннями			
24	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125			товари, роботи, послуги	1615		
25	Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130			розрахунками з бюджетом	1620		
26	за виданими авансами				у тому числі з податку на прибуток	1621		
27	з бюджетом				1135			розрахунками зі страхування
28	у тому числі з податку на прибуток	1136			розрахунками з оплати праці	1630		
29	Інша поточна дебіторська заборгованість	1155			Поточні забезпечення	1660		
30	Поточні фінансові інвестиції	1160			Доходи майбутніх періодів	1665		
31	Гроші та їх еквіваленти:	1165			Інші поточні зобов'язання	1690		

Закінчення додатка Е.1

A	B	C	D	E	F	G	H	I
32	Витрати майбутніх періодів	1170			Усього за розділом III	1695		
33	Інші оборотні активи	1190			IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
34	Усього за розділом II	1195			Баланс	1900		
35	III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200						
36	Баланс	1300						

Додаток Е.2
Дані для заповнення електронної форми балансу підприємства

Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1000	57 444	178 201	1400	4 681 562	4 681 562
1001	480 576	637 481	1405	8 885 075	8 291 743
1002	423 132	459 280	1410	411 370	411 370
1005	665 579	516 418	1415	222 812	222 812
1010	8 839 758	8 627 127	1420	-4 872 412	-3 965 923
1011	8 839 758	9 070 786	1495	9 328 407	9 641 564
1012	0	443 659	1500	712 465	595 278
1015	180 100	319 746	1520	282 026	329 848
1030	618	349	1595	994 491	925 126
1040	555	85	1600	1 072 611	2 048 009
1095	9 744 054	9 641 926	1610	846 858	2 550
1100	143 940	124 993	1615	326 338	490 688
1125	501 226	531 696	1620	84 162	214 455
1130	57 543	63 181	1621	5 444	54 044
1135	6 257	5 959	1625	11 310	8 185
1136	801	493	1630	117 031	135 509
1155	836 007	997 383	1660	252 832	249 249
1160	160 872	219 816	1665	1 901	2 518
1165	129 838	272 289	1690	16 504	19 797
1170	13 232	19 444	1695	2 729 547	3 170 960
1190	10 865	14 505	1900	13 052 445	13 737 650
1195	1 859 780	2 249 266			
1200	1 448 611	1 846 458			
1300	13 052 445	13 737 650			

Додаток Е.3
Дані для заповнення електронної форми балансу підприємства

Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1000	65	46	1400	15 390	15 390
1001	455	454	1405	64 456	58 509
1002	390	408	1410	3 229	3 229
1005	942	3 314	1415	3 847	3 847
1010	188 014	196 016	1420	97 619	104 615
1011	253 565	282 399	1495	184 541	185 590
1012	65 551	86 383	1500	7 050	6 339
1095	189 021	199 376	1515	62 299	61 800
1100	8 341	9 701	1595	69 349	68 139
1125	280 349	304 368	1615	239 973	269 752
1130	11 018	16 049	1620	2 152	3 014
1135	14 370	5 422	1621	223	262
1155	1 458	1 760	1625	2 061	2 890
1165	10 495	28 554	1630	7 509	10 475
1170	20	2 087	1660	9 617	10 485
1190	2 173	5 110	1665		19 098
1195	328 224	373 051	1690	2 043	2 984
1300	517 245	572 427	1695	263 355	318 698
			1900	517 245	572 427

Додаток Е.4
Дані для заповнення електронної форми балансу підприємства

Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1000	7	26	1400	16 000	16 000
1001	590	624	1410	1 248	1 248
1002	583	598	1415	11	11
1005	178	48	1420	-7 150	-1 454
1010	21 274	22 541	1495	10 109	15 805
1011	47 332	51 378	1510	4 080	14 600
1012	26 058	28 837	1515	200	
1095	21 459	22 615	1595	4 280	14 600
1100	14 018	15 914	1600	38 920	18 435
1125	27 871	33 691	1610		7 300
1135	240	1 434	1615	12 448	15 530
1136	232	837	1620	406	215
1155	5 058	4 403	1625	243	179
1165	950	902	1630	520	718
1190	43	73	1660		1 427
1195	48 180	56 417	1690	2 713	4 823
1300	69 639	79 032	1695	55 250	48 627
			1900	69 639	79 032

Додаток Е.5
Дані для заповнення електронної форми балансу підприємства

Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1000	156 980 099	156 950 413	1400	229 879 115	229 879 115
1001	157 089 122	157 105 247	1405		234 724
1002	109 023	154 834	1410	127 196 933	120 290 511
1005	4 605 956	5 585 065	1420	-22 321 090	-21 945 767
1010	208 510 486	197 014 701	1425	843 705	175 279
1011	633 086 592	639 641 768	1495	333 911 253	328 283 304
1012	424 576 106	442 627 067	1500	214 573	215 267
1030	720 066	1 387 288	1510	25 148 896	28 055 190
1035	166 774	167 978	1515	2 613 356	918 414
1040	204 167	191 697	1525	947	857
1045	106	106	1595	27 977 772	29 189 728
1090	177	177	1600	50 000	50 000
1095	371 187 831	361 297 425	1610	13 343 225	10 128 976
1100	4 720 029	6 121 841	1615	3 000 248	2 896 154
1110	27	30	1620	827 408	492 590
1125	1 822 199	1 462 726	1621	52 989	18
1130	692 589	596 455	1625	404 103	266 054
1135	1 725 695	1 925 240	1630	3 218 902	4 288 669
1136	712 657	958 019	1660	1 873 681	2 926 621
1155	497 198	970 723	1665	1 508 995	1 514 682
1165	4 841 632	6 736 946	1690	1 135 629	1 048 177
1170	1 373 306	1 380 634	1695	25 362 191	23 611 923
1190	390 710	558 773	1900	387 251 216	381 084 955
1195	16 063 385	19 753 368			
1200		34 162			
1300	387 251 216	381 084 955			

Додаток Е.6
Дані для заповнення електронної форми балансу підприємства

Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1000	201	146	1400	7 198	35 990
1001	942	942	1410	184	1 048
1002	741	796	1415	697	697
1010	44 541	41 890	1420	12 610	21 756
1011	133 953	129 494	1495	20 689	59 491
1012	89 412	87 604	1515	19 959	24 777
1035	8 676	8 664	1595	19 959	24 777
1040	193	163	1600	5 191	16 359
1095	53 611	50 863	1615	19 697	20 479
1100	35 026	62 070	1620	2 655	1 114
1125	2 446	4 698	1625	3 798	974
1130	1 582	6 472	1630	36 681	42 445
1135	29	1 042	1660	256	256
1136	29		1690	8 457	8 979
1155	20 712	38 483	1695	76 735	90 606
1165	1 630	4 970	1900	117 383	174 874
1190	2 347	6 276			
1195	63 772	124 011			
1300	117 383	174 874			

Додаток Ж.1
Дані для заповнення електронної форми звіту про фінансові
результати підприємства

Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
2000	6 117 115	6 327 113
2050	3 577 332	3 830 125
2090	2 539 783	2 496 988
2120	524 980	254 623
2130	936 788	870 112
2150	430 099	477 605
2180	251 592	321 115
2190	1 446 284	1 082 779
2220	39 314	57 862
2250	443 603	429 029
2255	269	200
2290	1 041 726	711 412
2300	177 319	110 385
2350	864 407	601 027
2400	-602 524	416 601
2445	-50 188	-61 288
2450	-652 712	355 313
2455	-100 670	70 136
2460	-552 042	285 177
2465	312 365	886 204
2500	846 096	954 305
2505	1 860 217	1 901 924
2510	377 158	362 969
2515	518 996	500 125
2520	1 593 344	1 779 634
2550	5 195 811	5 498 957
2600	18 726 248 000	18 726 248 000
2605	18 726 248 000	18 726 248 000
2610	0,0462	0,0321
2615	0,0462	0,0321

Додаток Ж.2
Дані для заповнення електронної форми звіту про фінансові
результати підприємства

Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
2000	897 388	822 581
2050	821 691	753 641
2090	75 697	68 940
2120	9 029	12 582
2130	26 215	21 031
2150	44 792	42 545
2180	12 599	16 541
2190	1 120	1 405
2240	26	
2270	1	5
2290	1 145	1 400
2300	815	1 198
2350	330	202
2465	330	202
2500	138 301	122 727
2505	169 176	132 510
2510	36 975	29 346
2515	21 067	20 966
2520	142 458	121 848
2550	507 977	427 397

Додаток Ж.3
Дані для заповнення електронної форми звіту про фінансові
результати підприємства

Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
2000	177 563	158 381
2050	130 550	114 151
2090	47 013	44 230
2120	10 498	35 644
2130	5 699	5 101
2150	21 520	18 813
2180	15 589	46 165
2190	14 703	9 795
2220	189	62
2250	6 917	7 519
2270	1	
2290	7 974	2 338
2300	2 278	-148
2350	5 696	2 486
2465	5 696	2 486
2500	112 428	103 824
2505	14 343	9 911
2510	2 805	3 603
2515	3 004	2 625
2520	41 224	68 288
2550	173 804	188 251
2600	64 000 000	64 000 000
2605	64 000 000	64 000 000
2610	0,08900	0,03884
2615	0,08900	0,03884

Додаток Ж.4
Дані для заповнення електронної форми звіту про фінансові
результати підприємства

Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
2000	67 527 835	5 591 580
2050	63 331 753	6 468 816
2090	4 196 082	0
2095	0	877 236
2120	3 270 332	147 875
2130	723 259	117 617
2150	87 968	5 965
2180	8 368 397	300 680
2195	1 713 210	1 153 623
2220	26 328	152
2240	6 985 271	1 548 884
2250	4 662 475	235 487
2270	15 915	1 616
2290	619 999	158 310
2300	246 353	38 010
2350	373 646	120 300
2400	238 356	
2445	8 561	459
2450	246 917	459
2460	246 917	459
2465	620 563	120 759
2500	18 031 000	1 759 883
2505	18 923 862	1 410 510
2510	4 215 189	532 998
2515	17 595 386	2 287 409
2520	12 844 822	763 872
2550	71 610 259	6 754 672

Додаток Ж.5
Дані для заповнення електронної форми звіту про фінансові
результати підприємства

Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
2000	139 658	94 870
2050	91 315	62 161
2090	48 343	32 709
2120	41 080	52 594
2130	29 597	25 555
2150	2 615	2 013
2180	45 442	65 708
2190	11 769	0
2195	0	7 973
2220	2	1
2240	2 421	513
2250	71	955
2270	4 973	13 538
2290	9 148	0
2295	0	21 952
2300	2	
2350	9 146	0
2355	0	21 952
2465	9 146	-21 952
2500	63 085	50 190
2505	40 937	38 406
2510	10 854	16 765
2515	3 078	3 995
2520	14 385	9 060
2550	132 339	118 416
2600	7 984 755	2 399 360
2605	7 984 755	2 399 360
2610	1,14543280	-9,14910640
2615	1,14543280	-9,14910640

Навчально-методичне видання

Тоцька Олеся Леонтіївна

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ
(ОДБ, КЛІЄНТ-БАНК)**

Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт

Електронне видання

Видається в авторській редакції